

A déli kiadás
 egyes példányonként
 4 fillérjével
 árusítatik.

Az elárúsítók előfizetést is elfogadnak
 1 óra 1 koronával.

DÉLI KIADÁS.

DEBRECZENI ELLENŐR

Hirdetések díja:

Egyhasábas petit sor
 10 fill. vagy egy □ cm.
 hely 4 fill. — Nyilttér
 és magánérdekű ismer-
 tetés soronként 40 fill.

Megjelenik naponként
 hétfőn és ünnep után is
 déli 12 órakor.

Szerkesztőség: Kossuth-utca 15.
 Ide küldendők a lap szellemi részét illető közlemények.

Főszerkesztő:

Koncz Ákos.

Felölő szerkesztő:

Dr. Orbán József.

Kiadóhivatal: Kossuth-utca 13.

Előfizetés, hirdetés és magánérdekű ismertetések felvétele.

A polgár mint esküdt.

III.

Az esküdtek elnöke a következő ki-
 jeleotés után: „Becsületesemre és lelkiismer-
 tetemre Isten és emberek előtt bizonyítom,
 hogy az esküdtek határozata a következő”
 — felolvassa az esküdtek határozatát. Nem
 szabad kihirdetni azt, hogy a határozatot
 egyhangulag vagy szótöbbséggel hozták-e.
 Ezt csupán akkor szabad kihirdetni, ha a
 határozat megállapítja a vádlott bűnösségét,
 vagy ha a büntető törvény értelmében bi-
 zonyos körülménynél fogva súlyosabb bü-
 ntetés alkalmazandó. E két esetben a hatá-
 rozat érvényességhez legalább nyolcz
 „igen” szavazat szükséges. Ekkor a főnök
 a határozatot így hirdeti ki: „a határozat
 hétnél több szavazattal hozott.” Ha pedig
 a határozat felmentő, vagy ha a büntető
 törvény értelmében bizonyos minősítő kö-
 rülmény alapján enyhébb büntetés alkalm-
 mazandó, akkor a határozat érvényességé-
 hez egyszerű szótöbbség elegendő; ekkor
 azonban nem szabad kihirdetni, hogy a ha-
 tározat hány szótöbbséggel hozott. Például
 ha a vádlott barátját nemesak kirab-
 olta hanem azt is meg akarta ölni, tehát a
 rablással együtt a szándékos emberölés
 kísérlete is eikövettetett, akkor a rablásra
 megállapított súlyosabb büntetés alkalmaz-
 andó s ekkor az esküdtszék marasztaló
 határozatához nyolcz szavazat szükséges.
 Más esetben elég a szavazattöbbség. Ha
 tehát hét esküdt arra szavaz, hogy vádlott
 bűnös és öt pedig arra, hogy nem, a határozat
 az lesz, hogy vádlott nem bűnös.

Ha pedig az esküdtek valamely alaki
 hibát követtek el, péld. a határozatot a
 főnök elfelejtette aláírni, vagy kihuzásokat
 tett a határozatban nem jegyezte meg, hogy a
 kihuzás tőle származik, — vagy például ha
 a kérdés olyan homályos volt, hogy a hatá-
 rozatból az látszik, hogy az esküdtek nem
 értették meg a kérdést vagy más szá-
 bálytalanság fordult elő, akkor a bíróság az
 esküdteket a határozat kijavítására, vagy
 kipóllására utasítja esetleg a bíróság a kér-
 déseket kiegészíti s felhívja az esküdtszék-
 et, hogy az újabb kérdésekre feleljenek meg.

Megjörténhetik az is, hogy az esküd-
 tek közül néhányan kijelentik, hogy a ki-
 kihirdetett határozat nem felel meg annak a
 mit az esküdtszék határozott, ez esetben
 is a bíróság felhívja az esküdteket új hatá-
 rozathozatalra, az elnök figyelmezteti őket,
 hogy a hibát javítsák ki, vagy hogy helyes
 határozatot hozzanak. Megeshetik továbbá,
 hogy bár a bíróság az esküdteket a határo-
 zat kijavítására utasította, azok ragaszkod-
 tak határozatukhoz. Ekkor az ügy a követ-
 kező ülészak esküdtszékéhez fog utasítani.
 Fontos rendelkezése van a törvénynek arra
 az esetre, ha az esküdtek a vádlottat bűnös-
 nek mondják ki, de a bíróság egyhangulag
 megvan győződve arról, hogy az esküdtek
 az ügy lényegére nézve tévedtek, mert a
 vádlottat fel kellett volna menteniök. Ekkor
 az ügyet a bíróság a legközelebbi ülészak
 esküdtszékéhez fogja utasítani s az eljárást
 felfüggeszti.

Felmentő esküdtszéki határozat mellett
 a bíróság a vádlottat ítéletben felmenti. Ma-

rasztaló esküdtszéki határozat esetén pedig a
 kir. ügyész, illetve a vádló terjeszti indítványát
 a büntetés mértéke tárgyában, azután a sér-
 tett nyilatkozik magánjogi követelése tekin-
 tetében; végre a vádlott védője s maga a
 vádlott is nyilatkozhatik. Erre a bíróság
 visszavonul itéllethozatal végett, melyet me-
 hozván, azt azonnal kihirdeti. A tárgyalás
 berekesztése után az esküdtek — kivéven ha
 egy másik ügy tárgyalása nem következik —
 eltávoznak. Távozásuk előtt azonban joga
 van minden esküdtnak kérni, hogy napidija
 állapítsák meg és ha az esküdt nem hely-
 beli lakos, úgy utiköltsége megállapítását is
 kérheti, melyet a bíróság megállapít s a kir.
 ügyész a bünvádi átalányból azonnal kiutal-
 ványoz. Napi díj fejében helyben lakó eskü-
 dtnak négy, vidékieknek hat koronánál több
 nem állapítható meg. Bérkocsi, hordárdij
 nem jár. Hajón I. osztályu, vasuton II od
 osztályu jegyára számítatik. Kocsidijban mi-
 riaméterenként öt koronánál több meg nem
 állapítható.

Minden ülészak végén az utolsó ügy
 felvétele előtt a bíróság elnöke kérdést intéz
 az esküdtekhez az iránt, hogy kik akarják
 az őket megillető mentességet igénybe venni
 s a tett nyilatkozatokat a szolgálatot teljesi-
 tett esküdtek névjegyzékével együtt a kir.
 törvényszék elnökével közli.

Ha az esküdtek a bíróság köteleességmulasz-
 tás miatt pénzbírságot szabot ki, ez ellen az
 esküdt felfolyamodással élhet, melynek fel-
 függesztő hatálya van, vagyis addig a bír-
 ságot a marasztalton behajtani nem lehet,
 míg a felfolyamodás kérdésében felsőbbirósági
 határozat nem hozott.

Ezekben vázoltuk röviden azon teendő-
 ket, melyek az esküdt bíróságokról szóló
 1897. évi XXIII. t. cz. a polgárok részére
 megállapított. Talán nem lesz felesleges meg-
 említeni, hogy melyek azon ügyek, melyek
 az esküdtszék által intéztetnek el, vagyis
 néhány tájékoztató észrevételt tenni az eskü-
 dt bíróság hatásköréről. Rendes hatáskörrel
 minden esküdtszék bír; kivételes és
 sajtóbírósi hatásköre csak a kir. ítéltáb-
 lák székhelyén levő esküdtszéknek van.
**A sajtóbírósi hatáskör kiterjed a rágal-
 mazás és becsületsértés kivéve minden**
 nyomtatvány utján elkövetett büntetett és
 vétségre. És ha a nyomtatvány utján elkö-
 vetett rágalmazás és becsületsértés közhiva-
 talnokra vonatkozik, akkor az is a kir. táb-
 lák székhelyén levő sajtó esküdtszékhez
 tartozik. Ide tartozik az előbb említett rá-
 galmazás és becsületsértés akkor is, ha a
 rágalmazás hatóságok, nyilvános számadásra
 kötelezett vállalat tisztviselője s ehez hasonló
 megbízásban lévők ellen követett el. Külön-
 ben csupán a kir. törvényszék jár el. Van-
 nak még e kérdésnek részletesebb és fino-
 mabb megkülönböztetései is, de ezek — úgy
 gondoljuk — a szakértők s nem a nagy
 közönség számára valók.

Az esküdtszék bíróság rendszeres hatáskörébe
 általában a következő bűncselekmények tar-
 toznak, megjegyezvén, hogy a törvény szak-
 szerű megkülönböztetéseit ez alkalommal
 mellőzni fogjuk: u. m.: a gyilkosság, szán-
 dékos emberölés, az u. n. amerikai párbaj, a
 közönséges párbaj, gyermekkiétel, öngélyre
 képtelen egyén elhagyása, súlyos testi-
 sértés folytán halál bekövetkezése, tag

vagy érzék-elvesztésnek esete, a mérgezés
 különféle esetei, gyermekrablás, a személyes
 szabadság megsértésének esetei, a rablás,
 gyújtogatás, vízáradás okozás, vaspálya, gőz-
 vagy más hajó megrongálása, és egyéb köz-
 veszélyű cselekmények, a megvesztegetés és
 a büntetettre vagy vétségre felhívás. Végre az
 esküdtszék hatáskörébe tartoznak: a felségsértés, a király bántalma-
 zás, a hűtlenség, a caoportosulás az ország-
 gyűlés, a delegációk, a kormány ellan lázi-
 tás, megjegyezvén, — hogy a törvény
 subtilis és részletes megkülönböztetéseit
 kifejezni szükségtelennek és feleslegeseknek
 tartottuk e csupán a laikusok részére szol-
 gáló cikksorozatban.

TÁVIRATOK.

— A „Debreczeni Ellenőr” eredeti táviratai. —

A trónörökös házassága.

Budapest, február 1. Bécsben újra hi-
 resztelik, hogy Ferenc Ferdinánd mor-
 ganatikus házasságra lépett Chotek Zsorgia
 grófnővel s legközelebb lemond trónörökösi
 jogáról s Ottó főherceg lesz a trónörökös.

Az özvegy trónörökösne házassága.

Budapest, február 1. Sátoralja-Ujhely-
 ről jelentik, hogy Stefánia öz. trónörökösne
 házassága Lónyay Elemér gróffal márczius
 3-án lesz Miramare-ban. Az egyik tanu
 Lónyay Gábor gróf, a vőlegény testvére lesz.
 Az olasz i kastély teijesen készen várja az
 új magyar grófnét. 32 szoba van teljesen
 berendezve, antik butorzattal. A butorok
 legnagyobb részét Rómában szerezte be a
 bíborosoktól. A butorok közt két pápai trón
 is van.

Az osztálysorsjáték huzása.

Budapest, február 1. Ma a következő
 nagyobb nyereményeket huzták ki: 20.000
 koronát nyert: 78838, 10.000 koronát nyert:
 46197, 15.000 koronát nyert: 6013, 5000 ko-
 ronát nyert: 34591, 2000 koronát nyertek:
 24411, 23710, 59986, 10425, 60954, 13360.

Zavargások Kentuckyben.

Frankfurt, február 1. (Kentucky) Ken-
 tucky törvényhozó testületét zavargások
 miatt feloszlatták.

Egy orosz ezred jubileuma.

Pétervár, február 1. A testőr-tartalék
 gyalogezred ma ünnepelte meg 100 éves
 fennállásának jubileumát Miklós csár jelen-
 létében.

A dél-afrikai háboru.

— Távirati tudósítás. —

London, január 31. Buller tábornok
 azt táviratozza, hogy Thorneycroft ezredet,
 aki a Spions-Kopról való visszavonulást el-
 rendelte, nem érheti gáncs. Magatartása
 bámulatra méltó volt.

Képes levelezőlap,

nagy választékban, bámulatos
 olesó áron kaphatók a

gyűjteményhez Albumok

CSOKONAI-papirkereskedésben.

London, január 31. A Reuterügynökségnek jelentik Pretóriából 29-iki kelettel: hivatalos adatok szerint a burok vesztesége a spions-kopi csatában 55 halott és 120 sebesült volt. Davis Webster, az Egyesült-Államok belügyminiszteriumának államtitkára Holis konzul és Smuths államügyész kíséretében Ladysmithbe ment a csapatokhoz.

London, január 31. Aldershotba ma váratlanul az a parancs érkezett, hogy a 4 lovassági dandár készen legyen, hogy azonnal hajóra szállhasson.

London, január 31. (Hivatalos forrásból.) Az angolok összes vesztesége a január 24-iki spions-kopi csatában 139 halott és 392 sebesült volt. 59 ember eltűnt, 4 fogásba jutott.

NAPI HIREK.

Városi közgyűlés.

— Második nap. —

Debreczen, 1900. február 1.

A tegnapi félbemaradt közgyűlést folytatták ma délelőtt. A mai ülésnek egy fontosabb tárgya volt a szeszkereskedés ügye. Ismét hosszs vita fejlődött ki a szeszkereskedés ügyében. Pro és contra hangzottak el vélemények a szeszkereskedés fenntartása és megszüntetése érdekében.

A tárgysorozat szerint a bizottságok megalakítása következett volna, de elnöklő Degenfeld József gróf főispán a közgyűlés megnyitása után jelezte, hogy elsősorban is a szeszkereskedés ügyét tárgyalják.

Hajdu Gyula tanácsnok ismertette a szeszkereskedés kérdésének előzményeit, majd mult évi júniusi közgyűlés azon határozatát, mely a szeszkereskedés fenntartását mondja ki, továbbá ezen határozat ellen beadott felekezést elutasító határozatát. Majd fölolvasta a főszámvevőnek jelentését, mely a szeszüzlet fenntartását javasolja.

Felolvasásra kerül a felügyelőbizottságnak lapunkban már ösmertetett jelentése is. Ezután megkezdődött a vita.

Szabó Kálmán kamarai elnök különösen tartja, hogy ahány bizottság van, annyiféle számadatokat terjesszenek elő. Nincs tisztában, van-e haszon vagy nincs. A szeszüzlet megszüntetését indítványozza. Bakonyi S. dr. szintén a szeszüzlet ellen beszél. Indítványozza, vegyék le a napirendről s a számadások megvizsgálására bizottságot küldjenek ki. Szántó Sámuel dr. felszólalásában hangsúlyozza, hogy a felügyelőbizottság által készített mérleg teljesen megegyezik a könyvelés számadataival. Arra kéri a közgyűlést, hogy a számadások megvizsgálására márcziusnál hosszabb időt tűzzön ki.

Simonffy Imre polgármester számadatokkal igazolja, hogy a szeszüzlet jövedelmező s ez okból kéri a fenntartását.

Felszólaltak még Jóna Dániel, Kiss Albert, Szentesi János, Ábrahám László. Több szónok nem lévén, elnök szavazásra bocsátja a kérdést.

Első sorban a Bakonyi halasztási indítványát teszi föl. Az ellenzék névszerinti szavazást kér. A kik a halasztási indítványt elfogadják igennel, az el nem fogadók nemmel szavaznak.

Komlóssy Arthur olvassa a névsort. Szavaztak 115-en. Elfogadják az elnapolási javaslatot 52-en. Elvetették 63-man s így a Bakonyi Samu elnapolási indítványát 11 szó többséggel elvetik.

Ezután következik a tanácsi javaslatra a szavazás; egyszerű felállással szavaznak. A tanácsi javaslata felett szavaztak 65-en ellene 39-en.

Es így a szeszkereskedést a város 26 szavazóval továbbra is fentartja. A szeszüzlet ügye ezzel véget ért.

A bizottságok megalakítása.

Az egészségügyi bizottság megalakítása az első. Titkos szavazást kérnek, gr. Degenfeld József elnök elrendeli a szavazást, ugyanazon szavazat szedő bizottságok működnek mint tegnap. Beadtak 101 szavazat-

tot, melyek által legtöbb szavazatot nyertek az egészségügyi bizottság tagjai lettek.

Dr. Ujfalussy József Dr. Bakonyi Samu Györffi Aladár Kiss Albert Dr. Kalmár Barna Körner Adolf Kiss Áron Dr. Sz. Nagy Kálmán Dr. Csikos Sándor Dr. Rotschnek W. Emil Dr. Sz. Szabó József Dr. Kenézy Gyula Vecsey Viktor Dr. Wolafka Nándor Dr. Popper Alajos Boczkó Sámuel.

Az állandó Statisztikai bizottság megalakításánál ismét névszerinti szavazást kért az ellenzék.

Elnök a szavazást elrendeli. Beadtak 99 szavazatot, melyek által

Dicsőfy József, dr. Freund Jenő, dr. Fejér Ferencz, Fürst Ödön, Géresy Kálmán dr. Király Ferencz, dr. Kovács József, Szilágyi Imre, dr. Kemény Mór, Sesztina Lajos, Sz. Szabó László, Dobiecki Sándor választották meg a bizottság tagjainak.

Gr. Degenfeld József főispán indítványozza, hogy a hátralevő népnevelésügyi községi iskolaszéki, iparos tanonc iskolai felügyelő, kórházi és lötenyészési bizottságra egyszerre történjék a névszerinti szavazás. A gyűlés az indítványt elfogadván, a szavazás megkezdődik. Mig a szavazatokat össze számlálják gr. Degenfeld József elnök megnyitja a gyűlést, hogy az időt felhasználják.

Kiss Albert szólal föl legelőször. És lemond azon bizottsági tagságról, melyre be választották. Ugyiszintén Bakonyi Samu dr. és Kovács József is lemondanak.

Következik a loavatási bizottság megalakítása, a közgyűlés a mult évi tagokat újból megbizja a bizottsági tagsággal.

Az iskola czélok alól felszabadult házas telkek értékesítése került tárgyalásra. Roncsik Lajos olvasta a tanács javaslatát, mely szerint az épületek közül 2 az iskolát alap javára adassék el, egyet pedig óvodai czélokra használnak fel. Az eladásra a névszerinti szavazást elnök indítványára a márcz. 16-iki gyűlésre tűzik ki. A gyűlés a javaslatot elfogadja.

A mértékhitelítő hivatal jövedelméből többé tételének lapunkban már ismertetett kérdése kerül szóba. A közgyűlés a jelentést Simonffy Imre polgármester szavai után egyhangulag elfogadjai.

Vecsey Imre olvassa a tanácsi javaslatot, mely a nagy-léta-székellyhidi vasut kiépítésének előmozdítását és az építés költségeire 80.000 koronát javasol adni megfelelő részvények és közvetlen gyors összeköttetés biztosítása ellenében. Többek hozzászólása után elfogadják.

A tanács előterjesztését, hogy az ev. ref. proszteriumnak a 100.000 frtos alapítványt kiadják, a közgyűlés elfogadta, valamint magáévá tette a lelenczház felállítására vonatkozó jelentését is.

Az ev. ref. felsőbb leányiskola számára tett 100.000 frtos alapítvány ügye kerül tárgyalásra. A tanács javasolja, hogy ne a tőkét, hanem csak a kamatokat adják ki és pedig évi 5500 forintot felvénekénti egyenlő részletekben előre yzelve.

Többek hozzászólása után a gyűlés elhatározta, hogy a kamatok helyett magát a tőkét adják ki az egyháznak.

Egy orvostudori oklevél és egy bába oklevél kihirdetése után a közgyűlés egy óra után véget ért.

Lapunk szerkesztősége Kossuth-utca 19. szám alatt (A színházzal szemben) van. Ide küldendő minden, a szerkesztőséget illető közlemény.

— **Az angol-kör** február 3-án azaz szombaton rendes teaestélyt tart. amelyen közreműködnek: Sporzon Pál esellő játékkal, zongorán kísérve Tóth Árpád tanár által, — dr. Glück József szavalattal és Komlóssy Miklós szabad előadással. — Az estélyre, mely nyolcz óraker veszi kezdetét, a tagok és ezek vendégei szivesen láttatnak.

— **A kormagyar.** Lapunknak a magyar jelmezbiárlól közlött cikke ország-szerzte nagy feltűnést keltett. A B. N. versben üdvözölte az eszme felvetőt és a lap

szerkesztője, **Veszi József** vezérezikkben foglalkozott a kormagyar tánczolásával a magyar tánczok ujra való kultiválása érdekében. A cikkre reflektált a *Fiumében* megjelenő Magyar Tengerpart is és konstataálta hogy az olaszok eddig minden nyilvános mulatságon tánczolták a *kormagyart*, mert tetszett nekik, megfelelt a temperamentumuknak. Tánczolták, a nélkül, hogy a táncz magyar voltát ismerték. Most, hogy Veszi József cikke megjelent és ők helyi büszkeséggel siettek világgá kürtölni, hogy az olaszok jobb példát mutatnak, mint a budapesti gavallérok és honleányok: egyszerre *bealkonyult a fiumei kormagyarok*. Kimondták a jelszót: *le a magyar kórtánczozal* s tegnap már egyetlen láb se perdült tánczra a színházi alarozos balon, a mikor fölhangzott a sorba hívő dallam. Debreczenben is csak a polgármulatságon járják még a szép magyar tánczokat. Ez Debreczenben, hol a dalegylet évente négy-négy mulatságot rendez és azonkívül annyi egyesület és társaskör van, nem akad egyetlen elite multság sem. hol a magyar táncz elfoglalná az őt megillető diszes helyzet.

— **Fölfedezett rablóbarlang.** Torontálmegyében és Bácskának a Tisza mentén fekvő részében majdnem mindennapi eset a lopás és rablás. A mult héten Melence környékén követtek el vakmerő betörést. Manólov Sztana öregasszony házában éjnek idején négy állarozos rabló behatolt, s miután először az öreg asszony eselédjét megkötözték, hozzáfogtak a lakás kiürítéséhez. A sok értékes ágy és ruhaneműeken kívül, elvitték még nagy mennyiségű élelmi cikket, 350 frt készpénzt és mintegy 300 frt adós levelet, ez utóbbiakat aztán elszórták. A esendőri nyomozás kiderítette, hogy az elrabolt tárgyakat kocsin szállították el a melybe két ló volt befogva. Az egyik lónak két első lábán volt patkó, a másiknak pedig csak a jobb első lábán. Ezt a hiányos patkó nyomok követték s esendőrök a mi a nedves uton feltűnően meglátszott. A nyom egy juhász kunyhóhoz vezetett a mely a velencei határban állott. A kunyhóban a esendőrök semmi gyanusat nem találtak, a mint azonban a juhász fekvőhelyét megvizsgálták, a szalma alatt egy ajtót találtak. A mint ezt felemelték, nagy bámulatukra egy tátongó üreg nyílása állott előttük. A nyíláson nagy óvatosan lehatoltak s ott valószínűs raktárt fedeztek fel a különböző lopott tárgyakból. Volt ott minden, a mit csak a rablók összeharásoltak. A juhász, a kinek a kunyhó tulajdonát képezi, a esendőrök közeledtét észrevéve, idejekorán elmenekült.

— **Az izr. tagok figyelmébe.** Értesítettnek a t. tagok, hogy a Deák Ferencz-utcai izr. templomban az iszeni tisztelet a további rendelkezésig a következő időben fog tartatni. Hétköznapokon reggel fél 7 óraker, délután fél 5 óraker. Szombat és ünnepnapokon délelőtt 9 óraker, délután fél 4 óraker. Péntek és ünnepnapokat megelőző este fél 5 óraker. A templom fűtve van.

— **Adomány a népkonyhának.** Franyó Jenő ur 2 koronát küldött ma nekünk a népkonyha javára. — Köszönettel rendeltési helyére juttatjuk.

— **Elveszett gyűrű.** Özv. Dankó Julianna Erzsébet-ut 44. szám alatti lakos tegnapi napon egy 24 korona értékű ametiszt kövel ellátott arany gyűrűt veszített el, Káros kéri a becsületes megtalálót, hogy a gyűrűt illő jutalom mellett a rendőrség bünyügyi osztályához vigye, vagy pedig káros fenti lakására.

Hogy lett Kas Mátéból Pilátus?

Kutyánd község érdemes előjárósága nagy tettekre határozta el magát a karácsonyi szent ünnepek közeledtével. Oly műveletet szándékoztak érvényesíteni, mely az ő községük fényét, népének tudományos színvonalon állását az egész művelt világ előtt kihirdesse és nyilvánvalóvá tegye.

A szomszédos Ebfalva község már jó ideje életjelt adott magáról helmi billétes bálók ügyes rendezése által, sőt már műkedvelő-előadást is sikeritettek. E körülmény nem csekély irigységet keltett a tisztos ábrázatu kutyánc lakosság szívében, lévén a két község egymással oly szoros barátságban, mint szokott lenni a házörző kuvasz az egérpusztításban jeleskedő macskával.

Hogy tehát ők még felül licitálják Ebfalva népét, Kas Máté főbíró uram fejében megszülemltet a nagyszerű terv, hogy karácsony szombatján élőképben be fogják mutatni a falu érdeklődő népségének Munkácsy Mihálynak „Krisztus Pilátus előtt” című világhírű festményét s úgy intézik ezt, hogy a bibliából vett idézetekkel fűszerezik az érdekes jelenetet.

A czérnavékonyaságú szabó, ki Isten tudja mely égtáj felől vetődött a faluba, — nagy lelkesedéssel fogadta ez eszmét s mikor bíró uram a tisztelt tanácsot egybegyűjtötte a szent ügynek méltóképen meghányásvetése szempontjából, ő foglalta el az előadói széket és oly ügyesen tudta színeznit az előadásból a községre háramló nagy dicsőséget, hogy még Hájas Márton uram is, ki az egész dologhoz annyit konyitott, mint a jármos ökre, komor basszus hangon böfentette rá: — Hájszen hát jó is lesz a'!

Meghányták-vetették egyben a dolog sorját s elhatározták, hogy karácsony szombatjának elérkezteivel a község házában előadatik a nagyszerű élőképbeli látványosság husz krajezár ántre befizetése mellett.

Pilátus szerepét Kas Máté vállalta magára, Hájas Márton lett a vádló főpap, míg a falu érdemes lábtyüművésze liktornak avatattott be.

A czérnavékonyaságú szabó Krisztus urunkat volt hajlandó személyesiteni. A többi népség, katonaság bőven kitélt a falu érdeklődő közönségéből.

Nehezen is várta Kutyánc népe a nevezetes szombatesztét. Készült a nagy előadás-hoz a nép apraja-nagyja. Bíró uram minden nap gyűlést tartatott a próbák sikeresebb betanulása czéljából.

Ment is a dolog, mint a karikacsapás. A bibliából vett idézeteket s egyéb teendőket úgy betanította az élelmes lábtyüművész, hogy szinte gyönyörűség volt hallgatni a deklamációkat.

Végtére leborult az alkony szürke homálya a Krisztus születését megelőző szent estére. A község háza az ünnepélyes alkalomhoz képest átalakított. Hátsó részében egy emelvény készítettett bíró uram, illetőleg Pilátus számára.

Begyűlt, aki csak beferhetett, hogy gyönyörködjék a szivvidító előadásban. Majd egy lótlól köleszöngött esengő szavára megmozdult a tisztelt szereplőket elleplező függöny s kezdetét vette a mutatvány.

Kas Máté fehér lepedőbe burkoltan ült az emelvényen egy karosszékben. A csizmadia úgy kikente-fente a képes ábrázatát, hogy a tulajdon hitvestársa sem ismert reá Hájas Mártonból is akkurátus összakálu főpap lett, míg a czérnavékonyaságú szabó ártatlan arczal, szeliden rezgő szempillákkal állt Pilátus elébe, mint Krisztus urunk személyesítője.

Hájas Márton elkezdte a mondókát: — Feszítsd meg őt! Feszítsd meg őt! Valaki a császár parancsát nem követi, el-lene mond a császárnak!

Mire az őket körülvevő liktörök és poroszlók dárdáikat emelgetve kiáltották: — Feszítsd meg! Feszítsd meg!

Kitört a nagy ribillió. Dárdák emelkedtek a padlás felé. Egy a dühösebb liktörök közül éppen a Kas Máté orra hegyének találta irányítani a dárdát s olyant koppantott rajta, hogy mindjárt kibugyant a vére a rajta levő fehér lepedőre.

Kas Mátét, vagyis Pilátust dühbe bozta a szerepkörön kívül levő cselekedet. Hirtenében leugrott a pódiumról s a dőfködő dárdást képen felejtette oly erővel, hogy ez éppen a czérnavékonyaságú szabónak esett, aki elfeledkezett arról, hogy ő most a szelid Jézust ábrázolja, kapta magát s egy dárdát

kezébe ragadva, szétütött a vad liktörök között.

Osszegabalyodott az egész szereplő személyzet. Csakhamar poffok esattogása, keserves felrikkantások lettek hallhatókká.

A szépen kieszt előadásnak az lett a vége, hogy a kutyánci előjáróság a karácsonyi szent ünnepeket a járásbíróóság börtönében töltötte el.

Kas Máté bíró uramat meg azóta még az utczagyerek is csak Pilátusnak titulálja.

Vidám diák.

SZÍNHÁZ.

Tegnap este ismét „A görög rabszolga” töltötte meg zsufolásig a nézőteret. Est mi ezt természetesnek találjuk, hogy ez a kedves operett ilyen nagy vonzó erőt gyakorol, mert hiszen ezt többször megnézni is nagyon érdemes. Az előadásról már többször számoltunk be részletesen és így felmentve érezzük magunkat, hogy ismétlésekbe bocsátkozunk. Szép, összevágó előadás volt ez és teljes megelégedésre a közönségnek. — Sárosi Paula kapott egy szép virágkosarat és a mi fődolog Znojemszky karmester megkapta elégtételét a közönségtől egy remek babékoszoru alakjában, melyet sok más érdeme mellett, ezen operett betanításáért valóban meg is érdemel. A közönség helyes érzelme ezuttal is az igazi érdemet tüntette ki, mely kitüntetéshez a magunk őszinte gratulációjával mi is járulunk.

Színházi műsor.

Pénteken, február 2-án, bérlet 104 szám „B” *A hálókocsik ellenőre.* Vigjáték 3 felvonásban.

Szombaton, február 3-án, bérlet 105. szám „C” *Nóra.* Színmű 3 felvonásban.

Vasárnap, február 4-én, két előadás: délután 3 órakor félhelyárakkal: *Debreczen a holdban.* Este 7 és fél órakor (bérlet-szünetben): *Huszárcsiny.* Eredeti népszínmű 3 felvonásban.

MULATSÁGOK.

A jogász és tisztviselői kör secessió estélye.

— *Secessiós tudósítás.* —

A farsang egyik legsikerültebb bálja volt a tegnapi „secessió” estély. A „Bika” táncsterme pazar fényvel volt díszítve. A falak secessió festmények és függönyökkel voltak borítva. A bálanya trónja felett óriási mályva levelekből alkotott s a háttérben délszaki növényekkel árnyékolat diadalív volt. A zenekar hasonlóan secessió Lotusz csoportból két oldalt fölnyuló és középen egymáshoz hajló Lotusz levelekből képezett emelvényen volt elhelyezve A terem bejáratánál volt az óriási nagy művészi kivitelű tánczrend.

A falakon óriási secessió motívumu képek, melyek mindegyike érdekes bizarr gondolatot fejezett ki.

Egyik képen egy szellemes versike a szerelemről írva. A vers alatt a czilinderes, monoklis sündisznó, amint egy kalitka nyitott csapdája előtt szimatol a kalitkában levő szívek után. A legtöbb képen uralkodó alakok a lilium, rózsa, hatytyu stb. kombinációi.

A secessió stíl látható minden egyes képen szellemesen karakterizálva.

Első pillanatban a terembe lépve nem tudtuk hirteleneában, hogy valamely mesés hindu pagodábt vagy egy modern, különöz izléssel díszített tánczteremben vagyunk-e.

Megkapóan szépen, kitűnő izléssel volt díszítve e terem. A bejáratok függönyei mind megannyi szimü és díszítésü. A falak humoros czélzatu elmés, ügyes, eredetienél eredetibb festésekkel. Valóban mesés szép kiállítású volt az egész.

Lassgalner Kálmán, Artinovics Antal, Boczán Elemér, Faragó Ernő, Bessenyei Dániel, Drumár János, Tóth Lajos, Márk Sándor, Kristiáni Sándor, Balogh Vilmos, Gabron Árpád, báró Sahlhausen Nándor, Debreczeni

Jenő és Dollinger Alajos urak azok a lelkes férfiak, kik nagy ügyességgel és páratlan szorgalommal festették a képeket és egyéb díszleteket.

A lépesóház és mellékhelyiségek gazonon fenyő galyakkal ékitve, oly pazarul, hogy fenyves erdő közepette érezte magát az ember s kellemes üdítő fenyő illatot érzünk mindenfelé.

A folyosó apró fenyvesekkel körzött üdülő s pihenő fülkékre volt osztva, s alkalmasok egyuttal arra, hogy ámor sebesült gavallérjai azon frissiben beszélhesse-nek a mamákkal legényéletük temetése felől.

Hivatalos „bulletin”-eket a rendező bizottság nem adott ki a bál tartama alatt, s így nem állapítható meg a sebesült szívek, valamint a halottak száma, melyeket Amor nyilai okoztak, hanem szakértők becslése szerint jó 10 százaléka lehetett a jelenvotaknak.

Hogy a szivesata pusztításában hasonló lehetett a bur csaták eredményéhez, az bizonyos. A szép, bájos, remek s észbontó szép hölgyek ily dandára ellen a szivharczot a világ bármely fiatalsága elvesztette volna.

Igy gyilkolni csak női szemek tudnak. Láttam sebesülteket a teremben kiknek szíveik foszlányokban csüngtek frakkjaik alatt. Láttam olyanokat is, kiknek összezsuzott szíveik egy-egy sarokban eltiporva heverték, vagy egyik-másik csipke ruhának fodrába voltak felakadva.

Csodálatos, hogy bár Ámort senki sem látta, mégis szavahihető öreg urak, — kik háboruban is jártak, — beszélnek, hogy gyakran hallották apró szárnyesattogásszerű hangokat a terem egyik-másik pontján.

Tízórakor volt a felvonulás. *Rácz Károly* zenekarának kísérete mellett vonultak fel a jelmezesek, nők férfiak.

A jelmezesek között legjobban néztek ki *Bosznay Gabi*, *Bosznay Ilus*, mindkettő izlésesen összeállított secessió gésa kostümben — *Zádor Vilma* és *B. Szilágyi Margit*.

TÖRVÉNYSZÉK.

Az új bünvádi eljárás értelmében tegnap tartotta első végtárgyalását a helybeli kir. törvényszék az I. számú nagyteremben dr. Szeőke István elnöklété alatt.

A vádat Galánffy János kir. alügyész képviselte, míg hivatalból kirendelt védőügyvédekül dr. Békés Sándor, dr. Benedek János, Budai Gyula és dr. Freund Jenő képviselében Tóth Kálmán ügyvédjelölt jelentek meg.

Legelőbb is czigányokkal foglalkozott az új bünvádi eljárás szerint a törvényszék, ami szerencsés jelnek tekinthető.

A vád terhe Rostás Ádám, Rostás Adámné szül. Balog Juliánna, id. Lakatos Mária, Kovács József és ifj. Lakatos Mária vállaira nehezült.

A vád tárgya a következő: Özv. Varga Józsefné helybeli lakos 1899. évi november hó 7-én este menyével Varga Lajosnéval együtt Szabó Imre kocsi-ján Debreczenből Földesre indult vásárra. A kocsii hátulján 30 pár csizma volt egy nagy ponyvába elhelyezve és gyékényvel letakarva. A szováti uton a Basahalom mellett észrevette Vargáné, hogy a gyékény fel van hasítva s a csizmák a ponyvával együtt eltűntek.

Ugyanezen este idején Boldizsár János Kabára vásárra ment szekéren, melyen körülbelül 700 drb. női ujjas volt. — Ebből is a ponyva kivágása után 60 darabot elloptak, mely lopást csak a szoboszlai uton vette észre.

A lopások tettése után Körner Gyula lovas rendőrbiztos nyomozatot indított s e nyomozás közben három czigánysekerre talált a bökönyi és sámsoni ut találkozásánál. Az egyik szekeren, melyen Rostás Ádám ült a feleségével, egy pár csizmát és nyolcz darab női ujjast talált. A szekér mellett gyalogoló többi czigányok a csendbiztos közeledtére elfutottak.

Később Lakatos Marínál talált meg egy pár csizmát s a talált tárgyakat úgy özv. Varga Józsefné, mint Boldizsár János sajátjuknak ismerték el.

A lopás miatt vád alá helyezett cigányok a mai napig vizsgálati fogságban voltak.

A végtárgyalás úgy vette kezdetét, mint rendesen. Elnök behívatta a vádlottakat. Tipikus cigány alak mind egy láb. Az öreg Rostásnak már erősen megcsipte szakálát a dér s kissé süket is, mert az elnök kérdésére mindig előretolja félrefordított fejét, mintha nyelni akarná a szót.

Egyik sem tud írni, olvasni. A nagyobb rész azt sem tudja, hol született. Apjátanyját persze egyik sem ismerte. Az ifjabb Lakatos Mari vallott ki annyit, hogy biz ő a *téglavetőn* született.

Bizonyos büszkeséggel felelik a kérdéseire hogy még büntetlen előéletűek. Az öreg Rostás siránkozik, tagad következetesen. Ő nem lopott, nem is tud a kérdéses csizmákról és ujjasokról. A cigányok, kik elszaladtak, megkérték, hogy vegye fel pakkjukat a szekérre. Ő azt sem tudta mi van a batyuban.

Felesége Balogh Juliánna már tuljutt a hatvanon. Csontostestű, ráncosképű vén banya, akárcsak a Peleskei Nótárius Tóti Dorkája. Jámbor falusiak között nagy rekordot érdemelt el jóvendómondásával. Persze ő is tagad. Hogy lopott volna ő, mikor becsületes nemzetség volt a familiája. Általános derűtséget keltett hosszan elnyutva mondott „*Kezét csokolomjával.*“

Lakatos Mari 18 évesnek mondja magát. Termete annyit sem mutat, de annál inkább az arca, melyen a nélkülözés, a sanyaru életmód erősen otthagya jelét. Csak sötét szemei ragyognak elő üde fényben a mély gödrökből. Arra a kérdésre: mi a foglalkozása, azt feleli: „Csontot, rongyot szedegetek, azt adom el, oszt abból éldegelek! Tagadja ő is a lopást. Egy ember vitte hozzá a csizmát, a ki szerelmével kínálgatta s később eltűnt onnan, a csizmát hátrahagyva.

Özv. Varga Józsefné káros került ezután sorra, ki elbeszélte szomorú esetét.

— Nem láttam, nem tudok semmiről, csak Szovátnál vettem észre, hogy hiányzik a csizma. Erre úgy megijedtem, hogy majd leestem a szekérről. Azután elkezdtem ordítani...

— Hagyjuk most az ordítást! — szolt közbe az elnök élénk derűtséget kelve.

Azután Boldizsár János panaszt és a folytatolagos tárgyaláson a tanukat hallgatták ki.

Ügyész Rostás Ádám, Balogh Juliánna és idősb. Lakatos Mária ellen fentartotta a vádat, ellenben Kovács József és ifj. Lakatos Mária ellen elejtette.

Védőügyvédek védőbeszéde után a kir. törvényszék Rnszai Ádámot, Balogh Juliánát két-két hónapi fogházra, idb. Lakatos Máriát pedig nyolcz napi fogházra ítélte, de vizsgálati fogságukkal a követelést kitöltöttnek vette és azonnali szabadlábra-helyezésüket rendelte el.

A tárgyalásnak meg volt a maga tragikuma is. Balogh Juliánna, az öreg Ádám cigány hitvestársa az ítélethirdetés alatt elájult a nagy izgatottságtól s úgy kellett kivinni a teremből.

REGÉNY.

Kiderült titok.

— Regény a fővárosi életből. —

Irta: Szini Péter.

(Folytatás.)

70.

De mikor erre gondolt, egyszerre hirtelen megdöbbsent és tündőve megállott.

— Az ördögbe is! Erre nem is gondoltam! ... Mit fog mondani a törvény, ha megteszem ellene a jelentést? Nem fognak-e engemet is gyanuba, hogy eddig hallgattam?

Utögette homlokát és erősen megfeszítette

tette agyát, hogy kimenekülőt találjon e szövevényből.

— Eh, mit! — mondá. — Azt fogom mondani, hogy csak most jutott eszembe a számtörtévis históriája és a gyilkost csak most ismertem fel!

E gondolat elégtelenséggel töltötte be szívét és ismét utnak eredt.

Sötét volt a mellékközön s így nem vette észre az utána csendesen lépdelő alakot.

Pedig Forró szüntelen nyomon követte. Nagy sulyt fektetett reá, hogy el ne veszítse szemei előtt.

Igaz, hogy Stern Áron meggyilkolásáról nem értesülhetett, de vajjon az a két bűnügy nincs e összefüggésben egymással? Ki tudja?

Hiszen egyik bűn a másikat szüli! Hátha épen ez a bérencz követte el mind a két gyilkosságot?

Nincs ugyan semmi alap reá, de fel lehet tenni róla!

E tudatban követte az embert és a midőn elérkezettnek látta a pillanatot, gyorsan utána lépett s vállaira tette kezét.

A szemetes meglepetten nézett hátra s azt hívén, hogy valami támadóval van dolga, rákiáltott:

— Mi az? Mit akar maga?

— Csendesen, barátom! — intette Forró.

— Hát mit akar? Nekem nincs pénzem! Rosz helyen kereskedik!

— Épen azt akarok magának adni! — jegyzé meg Forró.

— Nekem? Maga? — nézett rá a szemetes.

— Igen, barátom! Ne higgye, hogy oly szegény vagyok, mint a minőnek kinézek. Ezt az öltözetet csak jókedvemből szoktam felvenni!

— Hehehe! Furcsa passió!

— Ugy van! Furcsa passió, de már ilyen a természetem!

— Aztán miért adna nekem pénzt? Nem tettem semmi szolgálatot!

— Mondja csak: mennyire is volna szüksége?

— Ki tudná azt? Ezer forint sem volna sok!

— No annyit nem ígérhetek, hanem azt a kétszáz forintot megkaphatja, melyet attól az embertől kért az ivóban.

A szemetes nagy szemeket meresztve nézett Forróra.

— Ki kérte? Én kértem? Honnan szopta ezt ki? — mondá dühhel.

— Értsük meg egymást, atyafi! Kihallgattam beszédüket s mindent tudok, felesleges hát titkolódnia előttem.

— Maga hát kém, ugye?

— Vegyük, hogy az vagyok! Mindegy az magának, akárcsak adja meg azt az óhajtott kétszáz forintot, melyen lovat és új taligát szándékozik venni!

— Persze, hogy mindegy, csak legyen, ez a fő!

— Nos, hát azon összeget megkapja, ha elfogadja feltételemet.

— Micsoda feltételt?

— Jöjjön velem a hatósághoz s tegye meg vallomását Iván ellen!

— A hatósághoz? ... Biz oda nem megyek!

— Legyen esze, barátom! Látja egy ártatlan ember szenved a miatt a gazember miatt, ki magát oly durván támadta meg!

— Azt én jól tudom, hanem azért még sem megyek a hatósághoz, mert én Csebei urral akarom közölni a dolgot.

— Hát csakugyan igaz?

— Micsoda?

— Hogy az a legény követte el a tetett?

— Látok talán a két szememmel. Mikor Bajos Mihály kiment egy kissé az istálóból, akkor tette a ló farka alá a tövist.

— Hát miért hallgatót eddig?

— Mert nem ismertem a gyilkost. Most találkoztam azóta vele!

— Mentségnek jó ez is, de maga mégis tudta, hogy a Táneczos Béla kapitány legénye

volt az illető. Hát ezt honnan tudta ha nem ismerte?

A szemetes meg volt fogva. Tehetetlenül hebegett előbb, azután így szolt:

— Ott az istállóban hallottam Bajos Mihálytól, mivel jó ismeretségben voltam.

— No ez lehet! Akkor hát nincs oktatovább takargatni a titkot!

— Nincs biz nekem miért. Épen azért indultam Csebei urhoz, hogy mindent felfedjek előtte.

Forró belátta, hogy okosabb lesz engedni a szemetes óhajának, azért így szolt hozzá.

— Jól van, barátom, menjünk hát Csebei urhoz! Hallani szeretném, mit fog Csebei ur szólni e jelentéshez, aztán meg ígéreteket is szeretném beváltani.

— Miféle ígéretet?

— A kétszáz forintot, barátom! Hát azt hiszi, hogy tréfáltam talán?

— Hát igazán megadja?

— Meg ám, csak ügyes legyen és reám hallgasson.

— Jól van! Én nem bánom, ha velem jön is az ur. Amit tudok bevallom az Isten színe előtt is. Miért kimélném azt a gazembert? Nem vagyok vele rokoni összekötötetésben.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

TŐZSDEI JELENTÉS.

— Távirati értesítés. —

Budapest, január 31.

A határidő-üzlet.

Köttetett	Kezdődött	1/2 1 órakor zárlat
	forint	forint
Buza áprilisra	7.76	7.76— 7.77
Buza októberre	7.90	7.91— 7.92
Rozs áprilisra	6.44	6.44— 6.45
Zab áprilisra	5.06	5.05— 5.06
Tengeri májusra		
1900.	4.99	4.97— 4.98
Repeze szept-re	11.80	11.80— 11.90

Ertéktőzsde.

Déli zárlat:

Osztárk hitelrészvény	376 50
Magyar	376 50
Osztárk-magyar államvasuti részv.	322—

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyó szám 126.

Bérlet 104. sz. „B“

Pénteken, 1900. évi február 2-án:

A hálókocsik ellenőre.

Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Bisson. Fordította:

P. Zempléni Gyula.

SZEMÉLYEK:

Godefroid György	— — —	Tanay F.
Godefroid Alfred	— — —	Tóth Elek
Montpepin	— — —	Fenyéri Mór
St. Medard Roul	— — —	Bartha István
Charbonneau	— — —	Sziklay M.
Ladordave	— — —	ifj. Szathmáry
Godefroid	— — —	T. Halmi M.
Montpepin asszony	— — —	Kiss Irén
Charbonneau asszony	— — —	F. Csizgabázi E.
Charbonneau Rosine	— — —	Szabó Irma
Angela	— — —	Cserényi Adél
Julia	— — —	Makrayné A.
Francoise	— — —	Bárdos Irma
A fonográf	— — —	* * *

Holnap szombaton, február 3-án:

N ó r a.

Színmű 3 felvonásban. Irta: Ibsen Henrik.

Főmunkatárs: Ujlaki Antal.

Laptulajdonos: a Csokonai-nyomda.

Nyomatott a „Csokonai“ nyomdában, Debreczenben.